

Λίγα λόγια για τὸ παρὸν ἔργο

Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸ πού με ἀξίωσε νὰ ὀλοκληρώσω τὸ ἀνὰ χεῖρας πόνημα, στὸ ὁποῖο περιλαμβάνεται ἡ μουσικὴ καταγραφή τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας, ὅπως μοῦ τὴν δίδαξε ὁ ἀείμνηστος δάσκαλός μου - Ἄρχων Πρωτοψάλτης τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας - Θρασύβουλος Στανίτσας, κατὰ τὰ χρόνια τῆς μαθητείας μου πλάι του.

Τὸ μάθημα αὐτὸ ὁ δάσκαλός μου τὸ παρέδωσε σύμφωνα με τὴν τυπικὴ διάταξη τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ ἔχοντας ἀνὰ χεῖρας μόνο τὸ πεζὸ κείμενο τῆς Ἀκολουθίας ἀπὸ τὴν ἔκδοση τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας "ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ" (Ἔκδοσις Α', 1961). Δὲν χρησιμοποίησε καθόλου τὰ δικά του μουσικὰ χειρόγραφα, τὸ ἔψαλλε - ὡς συνήθως - ἀπὸ στήθους καὶ ὅπως μοῦ δίδαξε τὴν Νεκρώσιμη Ἀκολουθία, ἔτσι ἀκριβῶς ὅφειλα νὰ τὴν μάθω καὶ νὰ τὴν ψάλλω. Κρίνω σκόπιμο νὰ ἀναφέρω τὴν ἀκόλουθη παρατήρηση τοῦ δασκάλου μου στὴν ὁποία ἐπέμενε ἰδιαίτερως:

«Εἰς τὴν Νεκρώσιμον Ἀκολουθίαν ψάλλομεν ὅλα τὰ Τροπάρια σὲ χαμηλές βάσεις, ἠπίως καὶ χαμηλόφωνως. Δὲν εἶναι στιγμή φωνητικῶν ἐντάσεων καὶ φωνητικῶν ἐπιδείξεων».

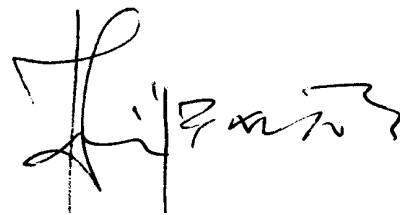
Τὸ παρὸν ἔργο με τίτλο: **«Νεκρώσιμος Ἀκολουθία Θρασυβούλου Στανίτσα»**, ἀπαρτίζεται ἀπὸ δύο ἐνότητες.

Ἡ πρώτη ἐνότητα με τίτλο **«Συνήθης Νεκρώσιμος Ἀκολουθία»**, ἀφορᾷ στὴν Ἀκολουθία ἢ ὁποῖα ψάλλεται καθ' ὅλον τὸ ἔτος, ἐκτὸς τῆς Διακαινησίμου Ἑβδομάδος καὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα. Ἡ ἐνότητα αὐτὴ περιλαμβάνει τὰ μέλη τὰ ὁποῖα μοῦ δίδαξε ὁ δάσκαλός (τοῦ Α' καὶ τοῦ Β' Χοροῦ), ἦτοι τοὺς στίχους ἀπὸ τὸν **«Ἄμωμο»**, τὰ **«Εὐλογητάρια»**, τὸ **«Μετὰ τῶν Ἀγίων»** (ψαλλόμενο στίς Ἐπιμνημόσυνες Ἀκολουθίες), τὰ **«Ἰδιόμελα»**, τὸ **«Αἰωνία ἡ μνήμη»** καὶ τὰ τροπάρια τοῦ **«Τρισαγίου»**. Στὴν ἐνότητα αὐτὴν ἔχουν ἐπίσης συμπεριληφθεῖ τὰ μουσικὰ κείμενα τῶν **«Μακαρισμῶν»** καὶ τοῦ Προκειμένου τοῦ Ἀποστόλου **«Μακαρία ἡ ὁδός»**, τὰ ὁποῖα ὁ δάσκαλός δὲν θέλησε νὰ μοῦ διδάξει καθότι αὐτὰ

εἶναι ἐκτὸς Τυπικοῦ τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ μέλη αὐτὰ ἔχουν ἐπικρατήσῃ στὸ Τυπικὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ ψάλλουμε στὶς Νεκρώσιμες Ἀκολουθίες, τὰ καταγράψαμε, ὥστε τὸ παρὸν ἔργο νὰ μπορεῖ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ διακόνημα τῶν συναδέλφων Ἱεροψαλτῶν. Ἡ καταγραφή τους ἔγινε μὲ βάση ἀντίστοιχα μαθήματα ποῦ μοῦ δίδαξε ὁ δάσκαλος. Ἐπιπλέον στὴν ἴδια ἐνότητα - γιὰ λόγους πληρότητος τοῦ ἔργου - συμπεριελήφθησαν καὶ τὰ ἀκόλουθα μέλη: Τὸ ἀργὸν Ἰδιόμελον «**Θρηῶ καὶ ὀδύρομαι**» τοῦ Μανουὴλ Χρυσάφη καὶ τὸ Θεοτοκίον «**Μακαρίζομέν σε**», τὰ ὁποῖα - σύμφωνα μὲ τὴν Ψαλτικὴ Παράδοση τῆς Κωνσταντινουπόλεως - ψάλλονται κατὰ τὴν ἐκφορὰ τοῦ νεκροῦ ἀπὸ τὸν Ναὸ στὸ μνήμα.

Ἡ δεύτερη ἐνότητα μὲ τίτλο «**Νεκρώσιμος Ἀκολουθία κατὰ τὴν Διακαινήσιμον Ἑβδομάδα καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα**», περιλαμβάνει τὰ ψαλλόμενα μέλη τῆς Ἀκολουθίας γι' αὐτὴν τὴν περίπτωση. Ὅλα τὰ μέλη - τὰ ὁποῖα ὡς γνωστὸν στὴν περίπτωση αὐτὴ εἶναι ἀναστάσιμα - εἶναι καταγεγραμμένα ὅπως ἀκριβῶς ἐψάλλοντο στὸν Πάνσεπτο Πατριαρχικὸ Ναὸ ἀπὸ τὸν Θρασύβουλο Στανίτσα.

Πεύκη Ἀττικῆς, Σεπτέμβριος 2017

Ἀθανάσιος Ἰ. Παῖβανᾶς